

УКЛАСЦІ Ў БЕЛАРУСЬ

Уся актуальная інфармацыя аб інвестыцыях у нашай краіне

На парламенцкіх слуханнях на тэму прававых і практычных аспектаў паляпшэння інвестыцыйнага клімату ў Беларусі сустрэліся не толькі дэпутаты і парламентарыі, кіраўнікі мясцовых і рэспубліканскіх органаў дзяржаўных кіравання, але і інвестары, эксперты, прадстаўнікі міжнародных арганізацый. Наш карэспандэнт паслухаў удзельнікаў і сабраў галоўнае з іх выступленняў.

Павінны стаць найлепшымі

Як адзначыў першы намеснік прэм'ер-міністра Беларусі **Аляксандр Турчын**, сёння ў нашай краіне створаны спрыяльныя ўмовы для інвеставання.

«Інвестар можа разлічваць на палітычную і сацыяльную стабільнасць, адсутнасць якіх-небудзь узрушэнняў. У сваю чаргу, Беларусь разглядае замежныя інвестыцыі як дадатковую крыніцу фінансавых рэсурсаў краіны для абнаўлення і пашырэння асноўнага капіталу, — сказаў першы віцэ-прэм'ер. — Інвестыцыйнае заканадаўства краіны пабудавана на сусветных прынцыпах. Яно гарантуе ўсе правы інвестарам, не падзяляючы іх на ўнутраных і знешніх».

Аляксандр Турчын нагадаў, што ў нашай краіне дзейнічае закон «Аб інвестыцыях», распрацаваны пры ўдзеле Міжнароднай фінансавай карпарацыі. Акрамя таго, было падпісана больш за 60 міжнародных пагадненняў аб заахочванні і абароне інвестыцый. Беларусь — паўнапраўны член шматбаковага агенцтва па гарантванні інвестыцый. Усё гэта абараняе інвестара і страхуе рызык па прынятых міжнародных стандартах.

Паводле яго слоў, практычна ўся тэрыторыя нашай краіны — гэта сукупнасць прэферэнцыйных рэжымаў, у межах якіх інвестарам даюцца падатковыя, мытныя льготы і іншыя перавагі для паспяховай рэалізацыі праектаў.

Першы віцэ-прэм'ер звярнуў увагу, што ўдасканаленне дзелавога і інвестыцыйнага клімату ў Беларусі праводзіцца на сістэмнай аснове. Ён расказаў, што нядаўна ўрадам была прынятая новая праграма дзейнасці да 2020 года. У ёй пытанне ўдасканалення інвестыцыйнага клімату замацавана ў якасці аднаго з прыярытэтаў эканамічнай

палітыкі найбліжэйшага часу. «Пастаўлена амбіцыйная задача стварэння ў Беларусі найлепшых у ЕАЭС умоў для прыцягнення інвестыцый, вызначаны механізмы яе рашэння», — адзначыў ён.

Акрамя таго, вядзецца работа па карэкціроўцы закона «Аб інвестыцыях», што дасць магчымасць забяспечыць удасканаленне нормаў, якія датычацца гарантый абароны правоў інвестараў.

Яшчэ Аляксандр Турчын паведаміў, што цяпер сумесна з экспертамі Сусветнага банка ствараецца праект стратэгіі прыцягнення прамых замежных інвестыцый у краіну да 2025 года. У ёй вызначаюцца кірункі і меры па паляпшэнні інвестыцыйнага і дзелавога клімату, ажыццяўляецца ацэнка рэгулярных і адміністрацыйных бар'ераў, якія перашкаджаюць прыцягненню інвестыцый.

Перабор з абаронай

Наступным на тэму павышэння інвестыцыйнай прывабнасці як найважнейшай умовы забеспячэння эфектыўнага эканамічнага росту ў Беларусі выступіў старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па міжнародных справах **Валерый Варанецкі**.

«Наша членства ў Еўразійскім эканамічным саюзе, бясспрэчна, найважнейшы фактар, які пазітыўна ўплывае на інвестыцыйную прывабнасць эканомікі Беларусі, — адзначыў дэпутат. — Разам з тым трэба прызнаць, што эканамічны саюз у рамках ЕАЭС пакуль не стаў рэальнасцю. Па сутнасці, тут няма не толькі ўласцівых любому эканамічнаму саюзу адзіных эканамічнай, прамысловай, сельскагаспадарчай, транспартнай, энергетычнай і іншых палітык, але і іх належнай каардынацыі».

Ён падкрэсліў: у выніку ўзнікаюць шматлікія бар'еры, канфіскацыі, абмежаванні. Акрамя

таго, замежныя інвестары, якія вырабляюць высакаякасную прадукцыю ў Беларусі (фармальна на тэрыторыі Мыйтнага саюза), не заўсёды могуць свабодна прадаваць яе ў межах ЕАЭС. На думку Валерыя Варанецкага, гэта нонсэнс, які наносіць шкоду інвестыцыйнай прывабнасці як Беларусі, так і ўсяго саюза.

«Пакуль прадстаўнікі дзяржаў — членаў ЕАЭС у створаных інтэграцыйных структурах больш займаюцца пратэкцыянізмам уласных эканомік, чым думаюць пра інтарэсы і канкурэнтаздольнасць за ўвесь ЕАЭС, — заявіў дэпутат. — Калі не распачаць тут рашучыя меры, гэты праект можа быць пастаўлены пад пагрозу».

Паводле яго слоў, з мэтай збалансаванага і ўстойлівага развіцця неабходна нарошчваць эканамічнае супрацоўніцтва не толькі з Расіяй, краінамі ЕАЭС, але і з ЗША, ЕС, іншымі эканамікамі свету, якія растуць. Для паляпшэння інвестыцыйнай прывабнасці нашай краіны трэба таксама працаваць над іміджам Беларусі за мяжой, упэўнены Валерый Варанецкі.

Якія

перспектывы?

Аб задачах на будучыню расказаў **міністр эканомікі Беларусі Дзмітрый Крутой**.

«Па выніках дзевяці месяцаў бягучага года мы бачым, што адзначаецца станоўчая дынаміка тэмпаў росту інвестыцый у цэлым па рэспубліцы. Тэмп — 109,8 %, пры гэтым ёсць апераджальны рост выдаткаў на набыццё машын, абсталявання, гэта значыць матэрыяльнай асновы нашай эканомікі, у тым ліку ў межах буіных інвестыцыйных праектаў, мадэрнізацыі нафтаперапрацоўчых заводаў, будаўніцтва АЭС, — адзначыў ён. — У структуры інвестыцый у рэальны сектар эканомікі 100 найбуйнейшых праектаў займаюць каля 40 %».

Уладзіслаў ШЧЭПАЎ. Ён адзначыў, што Беларусь імкнецца заняць лідарскія пазіцыі ў гэтай сферы, таму праблемы разгледзець неабходна.

Дэпутат звярнуў увагу на наступнае: калі ў 2010 годзе ўдзельная вага інвестыцый у ВУП складала 33,7 %, то пачынаючы з 2016 года інвестыцыі не перавышаюць 21 %. Што гэта значыць? Напрыклад, абсталяванне на прадпрыемствах у сучасных умовах мадэрнізацыі і рабатызацыі: тэрміны яго абнаўлення складаюць ад трох да дзесяці гадоў. Па словах Уладзіслава Шчэпава, аб'ём інвестыцый у 20 % — гэта крытычны ўзровень, які не дазваляе забяспечыць канкурэнтаздольнасць беларускай эканомікі.

Потым ён агучыў праблемы: першая — аб'ёмы прыцягнення інвестыцый. Другая — тэхналагічная структура інвестыцый: 48,9 % з іх — гэта будаўніча-мантажныя работы, папросту кажучы, грошы ўкладаюць у сцены, а не ў абсталяванне. «Сітуацыю трэба кардынальна змяняць», — канстатаваў старшыня камісіі па эканамічнай палітыцы.

Трэцяя праблема: больш за 60 % агульнага аб'ёму інвестыцый прыпадае на Мінск, Мінскую і Гродзенскую вобласці.

Аб свабодных эканамічных зонах

Міністр фінансаў Беларусі Максім Ермаловіч звярнуў увагу прысутных на стымуляванне інвестыцый.

«У мэтах узмацнення стымуляцыйнага складніка спецыяльнага рэжыму падаткаабкладання рэзідэнтаў СЭЗ да ўжо наяўных ільгот у праекце новай рэдакцыі Падатковага кодэкса дадаткова закладваюцца і новыя меры падатковага стымулявання, новыя льготы і прэферэнцыі, — расказаў ён. — Для ўдасканалення інвестыцыйнай дзейнасці ў СЭЗ без часовага абмежавання на ўвесь перыяд іх функцыянавання да 31 снежня 2049 года прадугледжваецца вываленне ад падатку на прыбытак у частцы атрыманага рэзідэнтамі СЭЗ прыбытку ад рэалізацыі тавараў уласнай вытворчасці».

Дарэчы, на сённяшні дзень падатковая нагрузка для рэзідэнтаў СЭЗ складае 3,9 %.

Міністр фінансаў таксама нагадаў прысутным пра рашэнне Аляксандра Лукашэнкі аб пашырэнні межаў СЭЗ. Навошта? Гэта дазволіць размясціць рэзідэнтаў з улікам перспектывы іх развіцця, арганізаваць новыя рабочыя месцы, аптымальна задзейнічаць свабодныя зямельныя ўчасткі.

«Ёсць таксама і патрэба ў дадатковым развіцці інжынернай і транспартнай інфраструктуры СЭЗ, — адзначыў Максім Ермаловіч. — Гэтыя інвестыцыі, якія мяркуюцца прыцягнуць у міжнародных фінансавых інстытутаў, дазваляць давесці аб'ём агульных інвестыцый у свабодныя эканамічныя зоны да 1 мільярда долараў».

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ. Фотаздымкі прадстаўлены прэс-службай Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Якія яшчэ праблемы?

Гэтую тэму ў сваім выступленні закрануў **старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па эканамічнай палітыцы**